

PÖYTÄKIRJA

Kokousaika Keskiyö 1.12.2021 kello 17.05 – 18.55

Kokouspaikka Etäkokous (TEAMS)

ASIAT

- 1 Helsingin seudun yhteistyökokouksen järjestäytyminen
- 2 Helsingin seudun yhteistyön tausta ja lähetekeskustelu yhteistyö- ja edunvalvonta-
asioista valtuustokaudella 2021-2025
- 3 Muut asiat
- 4 Seuraavat kokoukset
- 5 MAL 2023 vision, tavoitteiden, arviointikonaisuuksien ja tavoitetasojen hyväk-
syminen

Lisätietoja: yhteistyökokouksen sihteeri Inga Nyholm (Helsinki), puh. 040 760 5524

Osallistujat

Sopimuskuntien jäsenet

Helsinki

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Fatim Diarra
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Juhana Vartiainen

Espoo

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Henna Partanen
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Henrik Vuornos

Vantaa

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Antti Lindtman
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sari Multala

Kauniainen

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Tapani Ala-Reinikka
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Veronica Rehn-Kivi

Järvenpää

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Petri Graeffe

Nurmijärvi

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Kallepekka Toivonen

Tuusula

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Arto Lindberg
Kunnanhallituksen puheenjohtaja, pormestari Kalle Ikkela

Kerava

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Esa Savenius

Mäntsälä

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Tapio Havula

Pornainen

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Juha Virkki

Hyvinkää

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pinja Perholehto
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pentti Puhakka

Kirkkonummi

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Timo Haapaniemi

13.1.2022

Vihti

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Eerikki Viljanen

Kumppanuuskuntien jäsenet, kaikki klo 17.40 saakka
PorvooKaupunginvaltuuston puheenjohtaja Mikaela Nylander
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jorma Wiitakorpi
SiuntioKunnanvaltuuston puheenjohtaja Merja Laaksonen
Kunnanhallituksen puheenjohtaja Marko Linnala

KAUPUNGIN- JA KUNNANJOHTAJAT

Helsingin kaupunki, kansliapäällikkö Sami Sarvilinna
Espoon kaupunki, kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä
Vantaan kaupunki, kaupunginjohtaja Ritva Viljanen
Nurmijärven kunta, kunnanjohtaja Outi Mäkelä
Tuusulan kunta, kansliapäällikkö Virpi Lehmusvaara
Keravan kaupunki, kaupunginjohtaja Kirsi Rontu
Mäntsälän kunta, kunnanjohtaja Hannu Laurila
Hyvinkään kaupunki, kaupunginjohtaja Johanna Luukkonen
Kirkkonummen kunta, kunnanjohtaja Tarmo Aarnio
ASIAANTUNTIJAT

MAL-neuvottelukunta

Maankäyttöjohtaja Rikhard Manninen, Helsingin kaupunki

Sihteeristö

Yhteysjohtaja Inga Nyholm, pääkaupunkiseutu
Kaupunginsihteeri Mari Immonen, pääkaupunkiseutu
Kehityspäällikkö Paula Harju, pääkaupunkiseutu
Yhteistyöjohtaja Antti Kuusela, KUUMA-kunnat
<https://www.hel.fi/kanslia/helsinginseutu-fi>

Sipoo

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Ari Oksanen
Kunnanhallituksen puheenjohtaja Kaj Lindqvist

Lohja

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Luoma

Vihdin kunta, kunnanjohtaja Erkki Eerola

Porvoon kaupunki, kaupunginjohtaja Jukka-Pekka Ujula, klo
17.40 saakkaLohjan kaupunki, kaupunginjohtaja Mika Sivula, klo 17.40
saakkaSiuntion kunta, kunnanjohtaja Juha-Pekka Isotupa, klo 17.40
saakka

13.1.2022

1

Helsingin seudun yhteistyökokouksen järjestäytyminen

Helsingin seudun päivitetty yhteistyösopimus on hyväksytty kaikkien seudun kuntien luottamuselinten toimesta. Sopimuksen keskeisenä päämääränä seudun kuntien yhteistyön kehittäminen ja sitoutuminen poliittisen- ja viranhaltijajohdon vapaaehtoiseen, säännölliseen yhteistyöhön.

Uuden sopimuksen myötä yhteistyö laajenee kolmeen uuteen kuntaan, kun Porvoo, Lohja ja Siuntio on päätetty ottaa kumppanuusjäsenenä mukaan yhteistyöhön. Yhteistyösopimukseen on sisällytetty uusi jäsenyysmuoto, joka oikeuttaa kumppanuuskunnat osallistumaan Helsingin seudun yhteistyökokouksen kokouksiin sekä seudun kunnan- ja kaupunginjohtajien valmistelukunnan kokouksiin. Ko. kunnat eivät osallistu sopimuksessa mainitun MAL-suunnitelman laadintaan eivätkä valtion kanssa laadittavaan MAL-sopimukseen tai em. asioita koskevaan päätöksentekoon, ellei asiasta erikseen toisin sovita. Poikkeuksena liikennejärjestelmäsuunnittelun osalta Siuntio, joka on HSL:n jäsenkunta. Myös kuntien mukana olosta esimerkiksi metropolipolitiikkaan liittyvässä valmistelussa tai muista, vastaavista asioista sovitaan erikseen.

Helsingin seudun yhteistyökokous on sopimus- ja kumppanuuskuntien johtavien luottamushenkilöiden säännöllisesti kokoontuva yhteistoimintaelin, jossa käsitellään seudullisesti merkittäviä asioita. Yhteistyökokoukseen osallistuvat sopimus- ja kumppanuuskuntien kunnanvaltuustojen ja –hallitusten I. puheenjohtajat. Yhteistyökokous voi päättää, että kokoukseen valitaan valtuustokaudeksi lisäksi 4-6 lisäjäsentä, joista 2-4 edustaa pääkaupunkiseudun kaupunkeja ja kaksi KUUMA-seutua. Lisäjäsenistä on neuvoteltu kuntavaalien 2021 jälkeen Uudenmaan liiton vaalien valmistelutoimikunnassa, jossa puolueiden piirijärjestöjen toiminnanjohtajat ovat sopineet, että lisäpaikat jakaantuisivat vihreille, perussuomalaisille ja vasemmistoliitolle. Lisäjäsenet olisivat Vantaalta (3 henkilöä), Helsingistä (1 henkilö), Tuusulasta (1 henkilö) sekä Kirkkonummelta (1 henkilö). Varsinaisesti kokoonpano lisäjäsenineen päätetään HSYKin kauden ensimmäisessä kokouksessa 1.12.2021.

HSYKin ensimmäisessä kokouksessa tulee valita myös puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa sekä tarvittaessa tekninen työvaliokunta ja nimetään MAL-neuvottelukunta.

Päätös: Yhteistyökokous nimesi valtuustokaudeksi 2021-2025 puheenjohtajaksi kaupunginhallituksen puheenjohtaja Juhana Vartiaisen Helsingistä ja varapuheenjohtajiksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajan Henna Partasen Espoosta sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pinja Perholehdon Hyvinkäältä ja päätti, että puheenjohtajisto muodostaa teknisen työvaliokunnan, joka kokoontuu tarvittaessa.

Yhteistyökokous nimesi valtuustokaudeksi 2021-2025 seuraavat lisäjäsenet: Funda Demiri, Vantaa; Erika Veltheim, Vantaa; Ari Koponen, Tuusula; Reetta Hyvärinen, Kirkkonummi; Vaula Norrena, Vantaa sekä Laura Korpinen, Helsinki.

Yhteistyökokous nimesi MAL-neuvottelukunnan esityslistan liitteen 2 mukaisesti. Tuusulan edustajaksi neuvottelukuntaan nimettiin liitteessä mainitun yhdyskuntatekniikan päällikkö Petri Juholan sijaan kuntakehitysjohtaja Heikki Lonka. Neuvottelukunnan kokoonpano on pöytäkirjan liitteenä.

Lisäksi yhteistyökokous päätti, että jatkossa MAL-asiat sijoitetaan yhteistyökokouksen loppuun, jolloin kumppanuuskuntien (Porvoo, Lohja, Siuntio) edustajat voivat osallistua yhteistyökokouksen kokouksiin MAL-asioiden käsittelyyn saakka.

13.1.2022

2

Helsingin seudun yhteistyön tausta ja lähetekeskustelu yhteistyö- ja edunvalvonta-asioista valtuustokaudella 2021-2025

Helsingin seudun yhteistyön tavoitteena on pitkään ollut laajan metropolialueen kehittäminen ja seudun kansainvälisen kilpailukyvyn turvaaminen sekä erityisesti maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyvät kysymykset, tarpeen mukaan myös muut seudulliset palvelut. Yhteistyö tiivistyi 2000-luvun alkupuolella ja ensimmäinen seudun yhteistyösopimus laadittiin vuonna 2005. Uuden, vuonna 2021 hyväksytyn yhteistyösopimuksen mukaan sopimus- ja kumppanuuskuntien yhteisenä tavoitteena on Helsingin seudun kuntien yhteistyön kehittäminen ja edunvalvonta. Yhteistyö perustuu yhteiseen näkemykseen alueen haasteista ja yhteiseen tahtoon vaikuttaa alueen kehittämiseen.

Alkaneella valtuustokaudella keskeisiä seudun yhteistyöasioita ovat maankäytön, asumisen ja liikenteen kysymykset. Niihin liittyen valmisteilla on MAL 2023-suunnitelma, jonka pohjalta valmistaudutaan voimassa olevan MAL-sopimuksen toisen nelivuotiskauden toimenpiteiden laadintaan. Yhteisiä edunvalvontakysymyksiä liittyy myös mm. sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen, kaupunkien toimintaan ja taloutteen soite-uudistuksen jälkeen sekä TE-palvelujen siirtoon kunnille.

Päätös: Kuultiin kaupunginjohtaja Jukka Mäkelän alustus seudun yhteistyön taustasta ja historiasta. Käytiin lähetekeskustelu uuden valtuustokauden keskeisistä yhteistyö- ja edunvalvontakysymyksistä. Keskustelun johtopäätöksiä todettiin, että valtuustokauden 2021-2025 keskeisiä Helsingin seudun yhteisiä edunvalvontakysymyksiä ovat erityisesti seudun aloituspaikkoihin vaikuttaminen, TE-palvelujen siirto kuntiin vuonna 2024, Sote-uudistus ja hyvinvointialueiden ja -palveluiden rahoitus sekä kaupunkien ja kuntien rahoitusaseman ja investointikyvyn turvaaminen MAL-asioiden lisäksi.

3

Muut asiat

Päätös: Muita asioita ei ollut.

4

Seuraavat kokoukset

Päätös: Seuraava kokous pidetään keväällä 2022 myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.

5

MAL 2023 vision, tavoitteiden, arviointikokonaisuuksien ja tavoitetasojen hyväksyminen

MAL 2023 visio, tavoitteet, arviointikokonaisuudet ja tavoitetasot on valmisteltu MAL-projektiryhmän, HLJ-toimikunnan, MAL neuvottelukunnan sekä maankäytön ja asumisen-ryhmien kokouksissa ja työpajoissa sekä luottamushenkilöille järjestetyissä vuorovaikutustilaisuuksissa kevään ja syksyn 2021 aikana. Työn pohjana on toiminut MAL 2019 -suunnitelma, MAL-sopimus vuosille 2020-2031, MAL2023 -puiteohjelma, MAL-työn selvitykset sekä valtakunnalliset ohjelmat kuten Liikenne 12 -suunnitelma, Fossiilittoman liikenteen tiekartta ja pääministerin Marinin hallituksen ohjelma.

13.1.2022

Vision, tavoitteiden, arviointikokonaisuuksien ja tavoitetasojen valmistelun pohjana on käytetty MAL 2023 -suunnitelman vertailupohjassa käytettyä vahvan keskittyvän kasvun skenaarion kokonaisuutta, jonka mukaan Helsingin seudulla on 1,88 miljoonaa asukasta vuonna 2040 (2,16 miljoonaa vuonna 2060) ja 937 000 työpaikkaa vuonna 2040 (994 000 vuonna 2060).

MAL 2019 -suunnitelman tavoitteita olivat vähäpäästöinen, houkutteleva, elinvoimainen ja hyvinvoiva. Tavoitteet eivät ole merkittävästi muuttuneet edellisestä suunnittelukierroksesta neljän vuoden takaa, mutta niitä on päivitetty mm. MAL-puiteohjelmassa tunnistettujen teemojen mukaisesti.

Visio, tavoitteet, arviointikokonaisuudet ja tavoitetasot on kuvattu tarkemmin kokouksen esityslistassa sekä esityslistan liitteissä.

Päätös: Kuultiin maankäyttöjohtaja Rikhard Mannisen esittely asiasta ja merkittiin se tiedoksi. Yhteistyökokous palautti valmisteluun MAL 2023-suunnitelman visiota, tavoitteita, arviointikokonaisuuksia ja tavoitetasoja koskevan kokonaisuuden (esityslistan liite 3) siltä osin kuin se koskee arviointikokonaisuuksien tavoitetasoa "Liikenteen ja asumisen CO2-päästöt" ja päätti, että kyseinen kohta tulee muotoilla seuraavasti: Kestävän yhdyskuntarakenteen ja liikenteen yhteensovittamisessa seudun henkilöautoliikenteen päästöt vähenevät, sopusoinnussa kansallisten päästötavoitteiden kanssa. Lisäksi HSYK päätti, että MAL-suunnittelun jatkovalmistelussa lähiluonnon saavutettavuus ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen huomioidaan suunnittelutavoitteena. Lisäksi yhteistyökokous totesi, että jatkovalmistelussa tulisi ottaa huomioon myös se, että seuraavat MAL-sopimusneuvottelut tullaan käymään kuntien talouden ja rahoitusaseman kannalta haastavassa tilanteessa, sillä vuonna 2023 toteutuvan sote-uudistuksen seurauksena kuntien verotulopohja pienenee ja siksi on olemassa merkittävä riski kuntien investointikyvyn heikkenemisestä.

*Yhteistyökokouksen sihteeri
Inga Nyholm, yhteysjohtaja Helsinki
p. 040 760 5524*